

Broj:05.3.34-7243-1/19
Sarajevo, 09.12.2019.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Skupština Kantona Sarajevo

n/r Predsjedavajućem Skupštine g. Elmedinu Konakoviću

11-12-2019

PREDMET: Odgovor na zastupničko pitanje uvažene zastupnice Neire Dizdarević za provedene aktivnosti monitoringa, analize i izvještavanja shodno članu 50. Odluke o zaštiti i poboljšanju kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo (Službene novine KS 23/16) u 2018 i 2019. godini (veza dopis od 26.11.2019. broj 01-05-41335-72/19)

Poštovani,

J. U. Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo u okviru svoje djelatnosti a na osnovu Ugovora sa Ministarstvom prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša i svojih prostornih i kadrovskih potencijala vrši poslove monitoringa kvaliteta zraka za područje Kantona Sarajevo. U navedenoj Odluci o zaštiti i poboljšanju kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo u članu 7. stav 4 se navodi da Zavod učestvuje i u vođenju Registra emisija zajedno sa drugim navedenim institucijama. Potrebno je naglasiti da Zavod u dijelu emisija može i vrši davanje stručnih mišljenja kada su u pitanju okolinske dozvole za izgradnju objekata koji svojom emisijom mogu uticati na stanje kvaliteta zraka. Do sada je jedino Ministarstvo prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo tražilo mišljenje Zavoda kada su u pitanju dozvole za izgradnju koje daje nadležno ministarstvo.

Nadležnost Zavoda po pitanju provođenja ove Odluke se ogleda u provođenju aktivnosti u skladu sa članovima 38.,39.,40.,41.,50.,57..

Prema kojima Zavod kontinuirano vrši sljedeće aktivnosti:

- Vodi kantonalnu mrežu stanica za monitoring kvaliteta zraka i mjerenja se vrše tokom svih 365 dana u godini.
- Monitoring se obavlja prema Federalnom pravilniku o načinu vršenja monitoringa kvaliteta zraka i definiranju vrsta zagđujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta zraka (Sl.Novine FBiH 1/12). Zavod za kraj 2019. i početkom 2020. godine ostaje prilagođavanje izmjenama i dopunama Pravilnika u dijelu prilagođavanja web stranice kvalitetzraka.ba mogućnostima indeksiranja i to će Zavod provesti u skladu sa budžetskim sredstvima za 2020.
- Prikaz mjerenja je u realnom vremenu i tada se radi o "sirovim"podacima tj. podacima koji nisu validirani kao informacija za javnost o trenutnom stanju kvaliteta zraka.
- Nakon validacije i primjene statističkih metoda vrši se izvještavanje prema nadležnom Ministarstvu u vidu mjesečnih izvještaja o stanju kvaliteta zraka. Na kraju godine vrši se cjelokupan pregled stanja i usporedba sa predhodnim godinama uz preporuke za poboljšanje monitoringa kvaliteta zraka u cilju zaštite zdravlja ljudi, ekosistema što se

Adresa: dr. Mustafe Pintola br.1, 71210 Ilidža
Tel/fax: 622-227; 624-470
web: <http://www.zzjzks.ba>
e-mail: gzavod@bih.net.ba

- prikazuje u Godišnjem izvještaju o monitoringu kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo i koje se također postavlja u PDF- u na web stranicu kvalitetzraka.ba čime se i građani obavještavaju o stanju kvaliteta zraka, trendovima, preporukama i mišljenjima u skladu sa važećim Pravilnikom.
- Stanje kvaliteta zraka i uicaj na zdravlje ljudi se obrađuje i u Studiji o zdravstvenom stanju stanovništva koje je objavljeno za 2018. godinu.
  - U slučajevima bilo koje promjene u radu stanica za monitoring kvaliteta zraka vrši se postavljanje obavještenja.
  - U slučajevima povećanih koncentracija pojedinih praćenih polutanata koje ne ispunjavaju uslove proglašenja neke od epizoda iz Plana Interventnih mjera Zavod vrši procjenu mogućeg štetnog uticaja na zdravlje ljudi i shodno tome postavlja obavještenja/informacije za građane na web stranici Zavoda zjzks.ba uz sezonsko upozorenje građanima o mjerama prevencije uticaja zagađenosti zraka na njihovo zdravlje.
  - Zavod učestvuje u svim projektima, skupovima, inicijativama koje se tiču poboljšanja kvaliteta zraka u smislu davanja stručnih mišljenja i pružanja informacija o mjerenjima svim naučnim i drugim institucijama. Tokom 2018. i 2019. Zavod je učestvovao u izradi LEAP-a Općine Centar, učešće u javnim raspravama za Deponiju Smiljevići, izmjeni KEAP-a u smislu počinjanja provedbe Pilot Studije prevalence plućnih opstruktivnih bolesti na području Kantona Sarajevo koja je otpočala sa primjenom u novembru 2019. a čiji Projekat implementacije je Zavod pripremio. Tokom 2018. Zavod je učestvovao u Projektima švedske razvojne agencije, u JICA projektu unapređenja upravljanja kvalitetom zraka, BreathLife kampanjom UNDP-a. Također, Zavod je učestvovao tokom zime 2018/2019. u projektu uzorkovanja i analize sastava PM₁₀ čestica gdje je Zavodu pomagao Prirodno matematički fakultet u dijelu posudbe opreme kojom Zavod trenutno ne raspolaže. Zavod je vršio uzorkovanje i ispitivanje sadržaja teških metala na lokalitetu automatske stanice Otoka a Prirodno- matematički fakultet je vršio pripremu filtera za uzorkovanje (prikazano u godišnjem izvještaju za 2018.). Zavod vrši ustupanje podataka mjerenja u izradi svih naučnih radova koji se provode za period posljednjih 10 godina.
  - Tokom 2018. Zavod je učestvovao u izradi prijedloga novog Federalnog Zakona o zaštiti zraka kao jedan od predstavnika Kantona Sarajevo.
  - Zavod je za 2018. ali i za 2019. učestvovao u pripremi prijedloga Plana interventnih mjera u smislu konsultovanja i prevođenja stručne literature koja se tiče ove problematike i predlaganja mjera koje bi se mogle primjeniti obzirom na specifičnosti našeg Kantona.
  - Zavod aktivno učestvuje u primjeni Plana interventnih mjera koji ima svog predstavnika u Stručnom tijelu i vrši u periodima povećanih koncentracija svakodnevno izvještavanje koje uključuje i dane vikenda i praznika.
  - Zavod svake godine vrši procjenu i izradu projekta nabavke nove opreme, potrošnog materijala i rezervnih dijelova u cilju obezbjeđenja kontinuiranog monitoringa a prema raspoloživim finansijskim sredstvima. U slučajevima nemogućnosti Ministarstva da provede nabavke, Zavod provodi i javne nabavke u ime Ministarstva prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša.
  - Zavod vrši i kalibracije i održavanje svih analizatora. Tokom 2018. planirana, nabavljena i postavljena je nova stanica na krovu Doma zdravlja Ilidža koja vrši mjerenja frakcija PM čestica 1;2,5;4;10 i ukupne suspendovane čestice, meterološke parametre (smjer,

brzina vjetra, vlažnost, atmosferski pritisak), praćenje koncentracije sumpordioksida. Na stanici Otoka uvođenje mjerenja količine padavina.

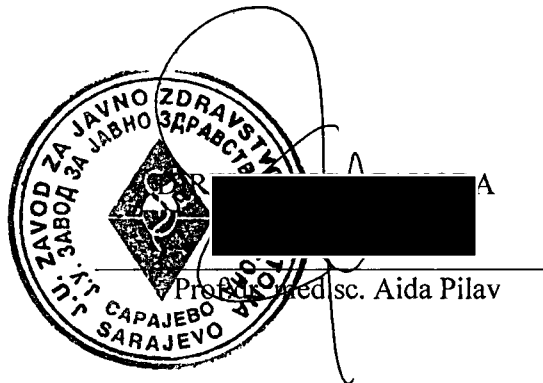
- Za 2019. izvršena je priprema i pokretanje nabavke niza analizatora (analizator za mjerenje H₂S, SO₂, merkaptana, mirisa; azotnih oksida (NO/NO₂/NOX), analizator za mjerenja koncentracije amonijaka, uzorkivači za PM za PM₁₀ i PM_{2,5}; analizator za praćenje koncentracije ugljen monoksida, za mjerenje elementarnog karbona, oprema za pripremu uzorkovanja (komora za kondicioniranje).

Srdačan pozdrav,

Izradila:

Mr.sci. Sanela Salihagić dipl.ing. hem.

Dostaviti:

- Naslovu;
- Arhiva RJ03